2024/1209

3.5.2024

ROZHODNUTÍ EVROPSKÉ CENTRÁLNÍ BANKY (EU) 2024/1209

ze dne 16. dubna 2024

o úročení vkladů nesouvisejících s měnovou politikou vedených u národních centrálních bank a Evropské centrální banky *(ECB/2024/11)*

RADA GUVERNÉRŮ EVROPSKÉ CENTRÁLNÍ BANKY,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 127 odst. 2 první odrážku této smlouvy,

s ohledem na statut Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky, a zejména na články 12.1 a 14.3 a články 17, 22 a 23 tohoto statutu,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Rada guvernérů provedla přezkum úročení vkladů, které jsou vedeny u národních centrálních bank členských států, jejichž měnou je euro, a u Evropské centrální banky (ECB) a které nesouvisejí s prováděním měnové politiky („vklady nesouvisející s měnovou politikou“). Cílem přezkumu bylo zabránit tomu, aby tyto vklady potenciálně narušovaly jednotnou měnovou politiku, a zároveň zajistit soulad se zásadou otevřeného tržního hospodářství a konzistentnost při zacházení s podobnými vklady v rámci Eurosystému.

(2) V návaznosti na uvedený přezkum Rada guvernérů rozhodla, že je zapotřebí zvýšit transparentnost úročení vkladů nesouvisejících s měnovou politikou. Sazby úročení těchto vkladů jsou vymezeny v obecných zásadách Evropské centrální banky (EU) 2019/671 (ECB/2019/7) ([1]), (EU) 2024/1211 (ECB/2024/13) ([2]) a (EU) 2022/912 (ECB/2022/8) ([3]) a rozhodnutí Evropské centrální banky (EU) 2019/1743 (ECB/2019/31) ([4]). V zájmu zvýšení transparentnosti, jakož i konzistentnosti navzájem souvisejících právních aktů by měly být sazby úročení stanoveny uceleným způsobem v jediném právním aktu, aby se usnadnilo oznamování těchto sazeb a umožnila jejich budoucí úprava.

(3) Úročení vkladů nesouvisejících s měnovou politikou by nemělo přispívat k trvalému nebo strukturálnímu narušení transmise nebo provádění měnové politiky a mělo by zajistit řádné fungování trhu, a omezit tak prostor pro vysokou volatilitu těchto vkladů.

(4) Rada guvernérů stanovila základní sazbu úročení na úrovni krátkodobé eurové sazby (€STR) snížené o stanovené rozpětí. V případě změny tržních podmínek je rozpětí snadno upravitelné, aby byla zachována účinnost transmise měnové politiky a zároveň se minimalizovalo riziko náhlého přílivu prostředků na peněžní trhy nebo odlivu z nich a aby byl umožněn jednoduchý a konzistentní rámec úročení s minimem výjimek. Rada guvernérů nastavila a podle potřeby upraví rozpětí tak, aby bylo dosaženo cílů politiky úročení a aby se zabránilo negativním dopadům na provádění měnové politiky nebo fungování trhu. Rozpětí je v současné době stanoveno ve výši 20 bazických bodů.

([1]) Obecné zásady Evropské centrální banky (EU) 2019/671 ze dne 9. dubna 2019 o domácích operacích správy aktiv a pasiv prováděných národními centrálními bankami (ECB/2019/7) (Úř. věst. L 113, 29.4.2019, s. 11).

([2]) Obecné zásady Evropské centrální banky (EU) 2024/1211 ze dne 16. dubna 2024 o poskytování služeb správy rezerv v eurech prostřednictvím Eurosystému centrálním bankám a zemím mimo eurozónu a mezinárodním organizacím (ECB/2024/13) (Úř. věst. L, 2024/1211, 3.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/guideline/2024/1211/oj).

([3]) Obecné zásady Evropské centrální banky (EU) 2022/912 ze dne 24. února 2022 o transevropském expresním automatizovaném systému zúčtování plateb v reálném čase nové generace (TARGET) a o zrušení obecných zásad ECB/2012/27 (ECB/2022/8) (Úř. věst. L 163, 17.6.2022, s. 84).

([4]) Rozhodnutí Evropské centrální banky (EU) 2019/1743 ze dne 15. října 2019 o úročení přebytečných rezerv a některých vkladů (ECB/2019/31) (Úř. věst. L 267, 21.10.2019, s. 12).

(5) Rada guvernérů rozhodla, že jsou nezbytné určité odchylky od základní sazby úročení nebo výjimky z ní. Pro úročení vládních vkladů a některých jiných vkladů nesouvisejících s měnovou politikou by se měly i nadále uplatňovat horní meze, aby národní centrální banky mohly tyto vklady případně úročit nižší sazbou, než je stanovená horní mez, s přihlédnutím ke konkrétním podmínkám v jednotlivých zemích, např. na trhu repo obchodů. V případě garančních fondů držených infrastrukturami finančního trhu Evropského hospodářského prostoru, jako jsou platební systémy, ústřední protistrany a centrální depozitáře cenných papírů, jakož i v případě předfinancovaných účtů vedených v systému TARGET by se mělo s ohledem na jejich význam pro hladké fungování platebních systémů a finanční stabilitu použít rozpětí nižší než 20 bazických bodů, původně stanovené na nulu. Prostředky, které musí být v souvislosti s finanční pomocí dočasně uloženy u národních centrálních bank nebo ECB, by měly být i nadále osvobozeny od záporných sazeb.

(6) Rada guvernérů rovněž rozhodla, že je nezbytné zajistit, aby si ECB za určitých okolností mohla od národních centrálních bank vyžádat podrobné informace o vkladech nesouvisejících s měnovou politikou a aby tyto informace mohly být sdíleny interně v rámci ECB a v rámci Eurosystému na základě nezbytné potřeby dané informace znát, pokud se ECB v jednotlivých případech domnívá, že jsou nezbytné k tomu, aby Eurosystém mohl posoudit možný dopad těchto vkladů na provádění měnové politiky.

(7) V zájmu dosažení těchto cílů a s cílem poskytnout národním centrálním bankám dostatek času připravit se na uplatňování nové politiky úročení vkladů nesouvisejících s měnovou politikou by se toto rozhodnutí mělo použít ode dne 1. prosince 2024,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Definice

Pro účely tohoto rozhodnutí se použijí tyto definice:

1) „vkladem“ se rozumí kladný zůstatek v eurech nebo jiné měně vzniklý z prostředků na účtu u národní centrální banky nebo ECB nebo z dočasných stavů vyplývajících z jiných služeb poskytovaných národní centrální bankou nebo ECB, který zakládá závazek zaznamenaný v rozvaze dotčené národní centrální banky nebo ECB a který je tato národní centrální banka nebo ECB povinna vyplatit na základě příslušných smluvních nebo zákonných podmínek, včetně jednodenních a termínovaných vkladů;

2) „€STR“ se rozumí krátkodobá eurová sazba ve smyslu čl. 2 odst. 2 obecných zásad Evropské centrální banky (EU) 2019/1265 (ECB/2019/19) ([5]), kterou zveřejňuje ECB;

3) „€STR OIS“ se rozumí jednodenní indexový swap (*overnight index swap* – OIS) ve smyslu čl. 1 bodu 25 nařízení Evropské centrální banky (EU) č. 1333/2014 (ECB/2014/48) ([6]), u něhož jsou pravidelné proměnlivé úrokové platby navázány na €STR jakožto sazbu jednodenního indexu;

4) „vklady nesouvisejícími s měnovou politikou“ se rozumějí vklady, které neslouží k provádění jednotné měnové politiky na základě rozhodnutí Rady guvernérů a které spadají do oblasti působnosti některého z těchto právních aktů:

   a) obecné zásady (EU) 2019/671 (ECB/2019/7) o domácích operacích správy aktiv a pasiv prováděných národními centrálními bankami;

   b) obecné zásady (EU) 2024/1211 (ECB/2024/13) o poskytování služeb správy rezerv v eurech prostřednictvím Eurosystému centrálním bankám a zemím mimo eurozónu a mezinárodním organizacím;

   c) obecné zásady (EU) 2022/912 (ECB/2022/8) o transevropském expresním automatizovaném systému zúčtování plateb v reálném čase nové generace (TARGET);

([5]) Obecné zásady Evropské centrální banky (EU) 2019/1265 ze dne 10. července 2019 o krátkodobé eurové sazbě (€STR) (ECB/2019/19) (Úř. věst. L 199, 26.7.2019, s. 8).

([6]) Nařízení Evropské centrální banky (EU) č. 1333/2014 ze dne 26. listopadu 2014 o statistice peněžních trhů (ECB/2014/48) (Úř. věst. L 359, 16.12.2014, s. 97).

d) rozhodnutí Evropské centrální banky (EU) 2022/911 (ECB/2022/22) [7] o podmínkách TARGET-ECB;

e) rozhodnutí Evropské centrální banky (EU) 2019/1743 (ECB/2019/31) o úročení přebytečných rezerv a některých vkladů.

Článek 2

Úročení vkladů nesouvisejících s měnovou politikou

1. Pro úročení vkladů u národních centrálních bank, které spadají do oblasti působnosti obecných zásad (EU) 2019/671 (ECB/2019/7), platí tyto horní meze:

a) v případě následujících vládních vkladů v eurech:

i) jednodenní vklady: €STR minus 20 bazických bodů;

ii) termínované vklady: sazba €STR OIS s odpovídající splatností minus 20 bazických bodů;

iii) jednodenní vládní vklady v souvislosti s ozdravným programem: nula procent, nebo €STR minus 20 bazických bodů podle toho, která z těchto sazeb je vyšší;

iv) termínované vládní vklady v souvislosti s ozdravným programem: nula procent, nebo sazba €STR OIS s odpovídající splatností minus 20 bazických bodů podle toho, která z těchto sazeb je vyšší;

b) v případě vládních vkladů v jiných měnách než euro: odpovídající sazby pro dotyčnou měnu za použití rozpětí uvedeného v písmenu a);

c) v případě vkladů v eurech, které nejsou vládními vklady:

i) jednodenní vklady: €STR minus 20 bazických bodů;

ii) termínované vklady: sazba €STR OIS s odpovídající splatností minus 20 bazických bodů;

d) v případě vkladů v jiných měnách, které nejsou vládními vklady: odpovídající sazby pro dotyčnou měnu za použití rozpětí uvedeného v písmenu c).

2. Vklady u národních centrálních bank spadající do oblasti působnosti obecných zásad (EU) 2024/1211 (ECB/2024/13) se úročí takto:

a) peněžní jednodenní investiční služby:

i) investiční facilita řádu 1: €STR minus 20 bazických bodů;

ii) investiční facilita řádu 2: skutečná sazba, za kterou jsou finanční prostředky umístěny na trhu, snížená o marži, o které příležitostně rozhodne Rada guvernérů, a za předpokladu, že se tento druh investic uskuteční pouze tehdy, je-li úročení vyšší než úročení přebytečných zůstatků peněžních prostředků;

iii) přebytečné zůstatky peněžních prostředků: €STR minus 20 bazických bodů;

b) termínované vklady:

i) termínované vklady jménem klienta: skutečná sazba, za kterou jsou finanční prostředky umístěny na trhu, snížená o marži, o které příležitostně rozhodne Rada guvernérů;

ii) termínované vklady vlastním jménem se splatností kratší než sedm kalendářních dnů: sazba €STR OIS s odpovídající splatností minus 20 bazických bodů;

iii) termínované vklady vlastním jménem se splatností nejméně sedm kalendářních dnů: sazba nepřesahující sazbu dosaženou při umístění prostředků vkladu na trh.

[7] Rozhodnutí Evropské centrální banky (EU) 2022/911 ze dne 19. dubna 2022 o podmínkách TARGET-ECB a o zrušení rozhodnutí ECB/2007/7 (ECB/2022/22) (Úř. věst. L 163, 17.6.2022, s. 1).

3. Vklady spadající do oblasti působnosti obecných zásad (EU) 2022/912 (ECB/2022/8) a rozhodnutí (EU) 2022/911 (ECB/2022/22) se úročí takto:

a) vládní vklady v eurech vedené v systému TARGET: uplatňuje se úročení vymezené v odst. 1 písm. a);

b) vklady nesouvisející s měnovou politikou vedené v systému TARGET jiné než vládní vklady uvedené v písmeni a), s výjimkou případů, kdy se použije písmeno c): nula procent, nebo €STR minus 20 bazických bodů podle toho, která z těchto sazeb je nižší;

c) jednodenní zůstatky na technickém účtu TIPS AS nebo na technickém účtu RTGS AS pro zúčtovací postup AS D, a garanční fondy držené infrastrukturami finančního trhu Evropského hospodářského prostoru, včetně těch, které jsou vedeny na účtu garančního fondu AS: €STR minus 0 bazických bodů;

d) zůstatky připojených národních centrálních bank v systému TARGET:

   i) zůstatky ve výši do 10 % denní průměrné hodnoty transakcí včetně: €STR minus 20 bazických bodů;

   ii) zůstatky přesahující hodnotu uvedenou v bodě i): nula procent, nebo €STR minus 20 bazických bodů podle toho, která z těchto sazeb je nižší.

4. Vklady u ECB spadající do oblasti působnosti rozhodnutí (EU) 2019/1743 (ECB/2019/31) se úročí takto:

a) účty vedené v souladu s rozhodnutími Evropské centrální banky ECB/2003/14 ([8]), ECB/2010/4 ([9]), ECB/2010/17 ([10]) a ECB/2010/31 ([11]) a nařízením Rady (EU) 2020/672 ([12]):

   i) €STR minus 20 bazických bodů, s výjimkou případů, kdy se použije bod ii);

   ii) během období, kdy mají být vklady podle právních nebo smluvních pravidel platných pro příslušnou facilitu vedeny na příslušných účtech přede dnem, kdy musí být platba provedena: nula procent, nebo €STR minus 20 bazických bodů podle toho, která z těchto sazeb je vyšší.

b) ostatní vkladové účty pro Evropský mechanismus stability a pro Evropský nástroj finanční stability, které nespadají pod písmeno a): €STR minus 20 bazických bodů;

([8]) Rozhodnutí Evropské centrální banky ECB/2003/14 ze dne 7. listopadu 2003 o správě přijatých a poskytnutých úvěrů sjednaných Evropským společenstvím v rámci systému střednědobé finanční pomoci (Úř. věst. L 297, 15.11.2003, s. 35).

([9]) Rozhodnutí Evropské centrální banky ECB/2010/4 ze dne 10. května 2010 o správě sdružených dvoustranných úvěrů ve prospěch Řecké republiky a o změně rozhodnutí ECB/2007/7 (Úř. věst. L 119, 13.5.2010, s. 24).

([10]) Rozhodnutí Evropské centrální banky ECB/2010/17 ze dne 14. října 2010 o správě výpůjčních a úvěrových operací prováděných Unií v rámci evropského mechanismu finanční stabilizace (Úř. věst. L 275, 20.10.2010, s. 10).

([11]) Rozhodnutí Evropské centrální banky ECB/2010/31 ze dne 20. prosince 2010 o otevírání účtů k uskutečňování plateb v souvislosti s úvěry poskytovanými EFSF členským státům, jejichž měnou je euro (Úř. věst. L 10, 14.1.2011, s. 7).

([12]) Nařízení Rady (EU) 2020/672 ze dne 19. května 2020 o zřízení evropského nástroje pro dočasnou podporu na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci (SURE) v důsledku rozšíření onemocnění COVID-19 (Úř. věst. L 159, 20.5.2020, s. 1).

c) zvláštní účet vedený v souladu s čl. 13 odst. 2 prováděcího rozhodnutí Komise ze dne 14. dubna 2021, kterým se stanoví nezbytná opatření pro správu výpůjčních operací podle rozhodnutí Rady (EU, Euratom) 2020/2053 a pro úvěrové operace související s půjčkami poskytnutými v souladu s článkem 15 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ([13]), a používaný pro účely držby obezřetnostní hotovosti v souvislosti s programem NextGenerationEU, nástrojem pro poskytování podpory Ukrajině na rok 2023 (makrofinanční pomoc+) ([14])nebo jinými unijními programy financování, na nichž se dohodly ECB a Evropská komise:

i) €STR minus 20 bazických bodů, s výjimkou případů, kdy se použije bod ii);

ii) nepřesahuje-li souhrnná částka vkladů 20 miliard EUR: nula procent, nebo €STR minus 20 bazických bodů podle toho, která z těchto sazeb je vyšší.

5. Vztahuje-li se na kterýkoli z vkladů uvedených v tomto článku záporná úroková sazba, dluží majitel vkladu příslušné národní centrální bance nebo ECB vzniklý úrok a příslušná národní centrální banka nebo ECB může odpovídajícím způsobem zatížit příslušný vkladový účet.

Článek 3

Sdílení informací o vkladech nesouvisejících s měnovou politikou

1. Pokud se ECB v jednotlivých případech domnívá, že je to nezbytné pro posouzení možných dopadů na provádění měnové politiky, poskytnou národní centrální banky ECB úplné informace o vkladech nesouvisejících s měnovou politikou, včetně podrobností o:

a) majitelích účtů;

b) uplatňovaném úročení;

c) částkách vedených u příslušné národní centrální banky.

2. Informace, které ECB obdrží podle odstavce 1, jsou sdíleny v rámci ECB a prostřednictvím ECB v rámci Eurosystému na základě nezbytné potřeby dané informace znát.

Článek 4

Vstup v platnost

1. Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dvacátým dnem po zveřejnění v Úředním věstníku Evropské unie.

2. Použije se ode dne 1. prosince 2024.

Ve Frankfurtu nad Mohanem dne 16. dubna 2024.

Prezidentka ECB
Christine LAGARDE

([13]) C(2021) 2502 final.
([14]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2463 ze dne 14. prosince 2022, kterým se zřizuje nástroj pro poskytování podpory Ukrajině na rok 2023 (makrofinanční pomoc+) (Úř. věst. L 322, 16.12.2022, s. 1).